

Nationalbanken til Staten, hvor der ikke er Tale om noget juridisk Forhold mellem Staten og Nationalbanken, og derfor mener jeg, man bør vurdere dette Forhold efter, hvad der rent moralsk set er rimeligt. Og jeg finder da, at i dette som i andre Tilfælde skal den Person eller Institution, der har Fordelen af et vist Forhold, ogsaa yde et Vederlag, naar der kommer Krav til den i Anledning af den Fordel, den har haft.

Schovelin: Jeg er for mit Vedkommende ganske enig med det ærede Medlem, der nu forlod Talerstolen, i de Betragtninger, han fremsatte om Nationalbankens Aktieudbytte. Man kan ikke affærdige det med at sige: Herre Gud, de Par Millioner mere eller mindre! Sagen har nemlig sin symbolske Betydning. Det er netop den rette Symbolik, der vilde ligge i, at Nationalbanken under Forhold som de nuværende holdt alle sine Kræfter sammen. Jeg forstod ogsaa det ærede 18de tingvalgte Medlem (Brandes) saaledes, at han var enig i det, idet han oven i Købet med stor Styrke sagde: Jeg gaar ikke med til noget, der kan beskære Nationalbankens Styrke. Han sagde udtrykkelig: ikke med til noget, der kan beskære Nationalbankens Styrke. Men saa kan han heller ikke gaa med til at berøve Nationalbanken ved at give Penge til dens Aktionærer, altsaa til et ganske ligegyldigt Formaals, et Par Millioner. Naar han alligevel synes, at det er ligegyldigt, er det en Ræsonnementsmaade, der af og til kan klæde det andet Køn vakkert, men som forbavser mig noget i en gammel Finansministers Mund.

Jeg havde altsaa Ret i — og disse Ord tillader jeg mig at henvende til den højt-ærede Minister —, at han egentlig er ganske fornøjet med at skulle fremsætte dette Lovforslag; i en helt hoverende Tone sagde han: I bliver jo nødsaget til at vedtage det. Ja, det har jeg for mit Vedkommende ikke benægtet, men at man ligefrem hoverer derover, forbavser mig. Jeg vilde i den højtærede Ministers Sted føle mig fuldkommen beskæmmet, naar jeg som Bankkommissær for Nationalbanken skulde møde op her Aar efter Aar og fremsætte dette Lovforslag og bekende for al Verden: der er det i Vejen med det danske Pengevæsen, som der er, og som nødvendiggør dette Lovforslag.

Nu forsikrer imidlertid det ærede 8de tingvalgte Medlem (Birch) os om, at der slet ikke er noget i Vejen med den danske Krone. Dens indre Værdi, siger han, er aldeles uberørt, det hele er noget lignende,

som naar man siger, at Kronen allerede er nedskaaret, det er kun Frugten af nogle Børsmanøvrer, det skal man ikke tage mindste Hensyn til. Svingningerne i Kronens Værdi er noget, der finder Sted oppe paa Børsen, hvor nederdrægtige Børsspekulanters Manipulationer er den eneste Aarsag. Vi har hørt det Ræsonnement paa ethvert Standpunkt af det tyske Pengevæsens Forfald. Paa ethvert Standpunkt har der været Folk, der har sagt, at det eneste, der ikke var Skyld i Tysklands Ulykke, var det, som netop var Hovedaarsagen til Tysklands Ulykke — jeg mener det tyske Pengevæsens Sammenbrud —, nemlig *Inflationen*, Rigsbankens Udstedelse af for mange Sedler. Dette er Grunden. Hvad sker der nemlig? Det er noget, som selv et Barn vil kunne forstaa, at naar Pengemængden vilkaarligt forøges, har det en bestemt Indflydelse paa Prisniveauet, det driver Prisniveauet op. Det, der er sket, er dette, at der herhjemme gennem Inflationen er skabt et for højt Prisniveau. Som Følge deraf kan vi ikke sælge vore Eksportprodukter, Smør og Flæsk, og hvad vi i øvrigt har at eksportere til Udlandet, uden at Udlandet, til Gengæld for at betale de høje Priser, faar vor danske Krone til en saa meget lavere Værdi, som Prisniveauet er for højt. Det er elementært, og før man har forstaaet det, skulde man i alt Fald lade være med at tale om disse Forhold.

Jeg vil gerne særlig anholde en Misforstaaelse, der ogsaa kom til Orde fra det ærede Medlem, og som er ganske ejendommelig. Naar Valutakurserne paa Københavns Børs bevæger sig i ugunstig Retning, siger han, at det beror paa Misforstaaelser, der udspreides i Udlandet om Danmarks økonomiske Forhold. Det er en fuldkommen Ukyndighed, thi vi sætter ikke Kurs paa Kronen oppe paa Børsen, vi sætter Kurs paa Sterling og Dollar, og Udlandet har ingen Indflydelse paa, hvilken Sterling- og Dollarkurs vi sætter. Denne sidste er Udtryk for, hvad vi selv vil give for den fremmede Mønt. Naar jeg har foretaget Indkøb i England og skal dække og som Følge deraf køber Sterling, giver jeg ikke en Øre mere for Sterling, fordi man i London har en ugunstig Mening om Landmandsbankens Sammenbrud, ikke en Øre. Hvorfor skulde jeg gøre det, hvad i al Verden vedkommer det mig i det hele taget? Det er i Virkeligheden en Tanketorsk. Naar jeg giver mere for Sterling, er det, fordi der er for lidt Sterling, for mange Købere og for faa Sælgere, men det beror paa helt andre Forhold, dem, jeg nys har skildret. Til